

Előfizetési árak:

Egész évre.	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

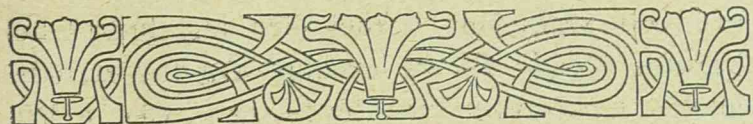
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906. Augsztus 30.

35. szám.

Erdőőri és vadőri szakvizsgák.

Lapunk más helyén találja a tisztelt olvasó a m. kir. földmívelésügyi minister ur által az 1906 évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében kiadott hirdetményt. A hirdetményből láthajuk, hogy a kérdéses szakvizsgák tizenkét — illetve négy helyen lesznek megtartva. Ha már most a vizsgákon szerencsésen átesők számát átlag csak tízre vesszük is, szakképzett kartársaink száma az idén ismét mintegy százhuszszal fog megszorodni.

Vajjon azután mindannyian, kik a bizottság véleménye szerint az erdőőri vagy vadőri pályára alkalmasnak találtattak, valóban alkalmasak lesznek-e, azt természetesen csak az életben fogják kimutatni; nekünk egyelőre teljesen bele kell nyugodnunk a vizsgáló bizottságok határozatába s nincs semmi okunk azt a mai rendszer mellett helytelennek találni. De csakis a mai rendszer mellett.

Az erdőőri szakvizsgákra vonatkozólag teljes megnyugvással mondhatjuk, hogy azok vezetése perfekt szakemberekre van bízva, mert hiszen a bizottság tagjai kizárólag szakképzett, erdészeti főiskolát végzett és rendszerint az életben is már hosszas gyakorlattal bíró férfiak, egészen másként áll azonban a dolog, ha azt kérdezzük,

hogy ugyanezek éppen ennyire megbízhatók-e a vadászati dolgok tekintetében.

Igaz, hogy az erdészeti főiskolát végzetek szinte tanultak valamit a vadászati ismeretekből, annyit ugyanis, a mennyit a tankönyvek az ő szűk keretükben nyújtanak, de ezzel azután jóformán vége is szakad a tudományuknak, mert a legtöbbször éppen az hiányzik náluk legjobban, a mire a vadászatnál legnagyobb szükség van s ez nem más, mint a gyakorlat.

A tankönyvek — már tudniillik a vadászatiak — írói leginkább csak az elmélet terén mozognak, a mi természetes is, mert ilyeneket rendesen tanítással foglalkozó emberek írnak, a kiknek vajmi kevés alkalmuk és módjuk, de kivált kevés idejük van a vadászat ismereteit gyakorlatilag is elsajátítani. Ilyen módon a tankönyvek írói még csak a helyes gyakorlat irányát sem tudják megadni a tanulóknak.

Megnehezíti egyébként a vizsgáló bizottság tagjainak a vadászati gyakorlat megszerzését az a furcsa körülmény is, hogy az erdészet emberei a vadászat teréről lépésről- lépésre le lesznek szorítva. A kincstári és községi erdőbirtokok vadászterületei sorra haszonbérbe lesznek adva s ezeket azután a bérlők legnagyobbbrészt a felügyelő és őrző erdészeti személyzettel szemben is, ha nem is az összes vadnemekre, de legalább azok egy részére nézve tilalom alá helyezik. Az ilyen tilalom alá helyezés azután természetesen minden egyébre alkalmas, csak éppen

arra nem, hogy az erdészemberben a vadászterület gondozásához a kedvet fokozza, sőt azt irányában egyszerűen fásulttá teszi. Így történik azután, hogy a nagy és nemes vad kivéve az egyes uradalmi erdészeket, a többi erdészre nézve lassacskán teljesen ismeretlen marad s ezeknek örülniök kell, ha véletlen valamely kisebb s teljesen gondozatlan községi vadászterülethez juthatnak s évenként egy pár nyulat lepuffanthatnak.

De hát mind ez még csak hagyján; fogadjuk el azt, hogy a vadőri vizsgák bizottsági tagjai általában véve birnak annyi ismerettel, a mennyire szükségük van abból a célból, hogy a jelentkező vadőri vizsgázók képességeit megítéljék s őket a szakbeli teendőkben való jártasságra nézve alkalmasoknak vagy alkalmatlanoknak találják, más kérdés azonban, és pedig nem kevésbé fontos az, hogy a vadőri vizsgát letenni szándékozókban van-e módjukban elsajátítani azokat az ismereteket, melyeket tőlük a vizsgán megkívánnak.

Tudomásunk szerint a vadászati ismeretek elméleti elsajátítására úgy az erdőőri szakiskolákban, mint a magántanuláshoz is a Hönig féle »Vadőr« című tankönyv szolgált eddig és szolgál ma is vezérfonalul s ezen kívül más erre alkalmas tankönyv egyáltalán nincs. Ez pedig megjárta legalább addig, míg az említett tankönyv a könyvpiacra kapható volt, ma azonban tudunkkal ezt megkapni egyáltalán nem lehet,

mert az eddigi kiadás teljesen elfogyott, új kiadásáról pedig senki sem gondoskodott. Hogy pedig ez így van, arról magunk is meggyőződünk, mert számos előfizetőnk kívánságára költséget és fáradságot nem kimélve kutattunk a könyv után, de — sajnos — eredménytelenül,

És ez a körülmény alkalmat ad nekünk annak a kérdésnek a felvetésére, hogy tulajdonképpen mi is lenne a sürgősebb teendő? Vajjon gondoskodni kellene-e egy vadászati tankönyvnek újabb kiadásáról s ez által megadásáról annak a lehetőségnek, hogy a vadász pályára készülők tanulhassanak, vagy pedig egyelőre be kellene szüntetni a vadőri vizsgákat, melyekre most elkészülni alig van valakinek módjában, mert hiányzik ehhez a fő segítő eszköz: a tankönyv.

Vannak nekünk — Istennek hála — kitűnő vadászati szakíróink, kiknek élén tagadhatatlanul Lakatos Károly áll, de ezeknek alig fog eszükbe jutni tankönyvet írni, lévén ez egyike a leg-háládatlanabb dolgoknak.

Vadászgazdaságunk azonban folytonos fejlődése mellett immár fontos tényező kezd lenni hazánk közgazdaságában s így annak bármely irányban való elhanyagolása bűn lenne. Indokoltnak látnók tehát, ha maga a magas kormány sürgősen gondoskodnék arról, hogy a vadászat szakszerű ismereteit elsajátítani óhajtók megfelelő vezérfonal birtokába juthassanak, gondoskodnia kellene tehát, hogy egy vadászati tan-

Istenítélet Valparaizóban.

Óriási földrengés.

Vérfagyasztó katasztrófa látogatta meg Valparaizót, a délamerikai Chile állam egyik legnépesebb városát. A chilei partokat nagy földrengések rázták meg és iszonyatos pusztításokat vitték végbe Valparaizóban. Annyi ember vesztette életét, hogy napokig fog tartani, a míg az áldozatok számát pontosan megállapítják. Az istenítélet egész éjszakán keresztül folyon dühöngött. A lakosok a kezüket tördelve futkostak, de a rombolás szellemének szörnyű munkájával szemben mitsem tehettek.

A földrengésről borzalmas részleteket hoz a táviró. Egész városrészeket hamavasztott el a földrengés nyomán támadt tüzvész és az összeomlott házak

romjai alatt százával hevernek a holttestek. A földrengést a budapest egyetemi földrengési obszervatórium műszerei is megéreztek. Az ingák kilengéseiből kiderült, hogy a valparaizói földrengés csaknem akkora, mint a szanfranciskói volt ez évben április 18-án. A város, a mely a földrengés áldozatául esett, Chile második legnagyobb városa és az állam legnagyobb tengeri kikötőhelye. A kétszáz ezer főből álló lakosság jobbára spanyol, de nagy számmal vannak a városban németek és angolok is. Most majdnem az egész lakosság földönfutó lett a szörnyű csapás következtében, a mely egyre gyakrabban sújt le Dél-Amerikára.

Chile állam Valparaizó városát rettenetes földrengés pusztította el. A lökések az egész éjszakát meg-megujultak. Számtalan épület hamvadt el. Egész városrészek mentek tönkre. A tűz a város minden pontjára elharapódzott. A város telegráfösszeköttetése a szomszédos szigetekkel, valamint Chile és Argentína telegráfösszeköttetése teljesen megszakadt. A lakosság kétségbeesetten menekült.

könyv még áldozatok árán is megírassék és kiadassék.

Azt hisszük, hogy a magas kormányt ebben az igyekezetében az Országos Magyar Vadászati Védegylet is szívesen támogatná s megfelelő írói tiszteletdíj mellett akadna jeles vadászati szakíró is, ki a tankönyv megírását elvállalná.

Ragadozóink irtásáról.

Írta: Sólyom.

A vadászat egyik lényeges feladata a ragadozók megtizedelése; mégis, honnan van az, hogy a vadászattal foglalkozóknak alig néhány csekély százaléka érdekmesíti a vadászati ágaknak ezt azt érdekes nemét némi figyelemre? Egyszerűen azért, mert nem szokásos. Ha valamelyik uradalom szakavatott vadászembert keres, elvárja és kiköti, hogy az a ragadozók pusztításában, törvetésben, csapdák felállításában kellő jártassággal bírjon. Ez rendben is van. De miért nem ért maga az uradalom tulajdonosa is e dologhoz? Miért nem szentel maga is némi figyelmet e jelentősen érdekes vadásznemnek? Csakis alkalmazottjától várja azt s csakis ezt érdekmesíti ilyesmire?

Általában jogos a panasz, hogy a szakavatottnak vett személyzet közt felette kevés a ragadozók pusztításában jártas egyén. Ez tény. Ennek oka pedig éppen abban rejlik, hogy a vadászterületek birtoksai közt még kevesebb az ebben jártas, teljesen tájékozott egyén.

A ragadozó szakavatott tizedelése a vadászterületek tulajdonosainak s személyzetének egyik lényeges

feladata közé sorolható: ám éppen az előfeltételezett szaktudás mellett, a tizedelésnek a kiirtás, a végpusztulás határáig, elmenni nem szabad. Az állatvilágtól természetadta létjogosultságát megvonni a vadásznak sem áll jogában; az ő hatásköre s feladata az egyesulyt megóvni s azt a természet bölcs háztartásában kellő összhangban tartani. A teljes kiirtás nagyon távol áll ettől a harmóniától.

A hasznos vad védelme, kártékonyak kellő korlátozása, ezek a párhuzamos jelszavak vezetnek a kellő egyensúly és összhang felé.

Az az elenyészőleg csekély százalék, a mit a ragadozók pusztításával foglalkozó hivatásos vadászoknak számát 10—15%-ra is tesszük, aligha lesz reális. Igaz ugyan, hogy egyes vidékeken 15%-ot meg lehetne állapítani; ámde vannak hazánkban helyek, hol ugyszólván alig akad valaki; még pedig egyszerűen azon oknál fogva nem, mert ilyesmivel senki sem vesződik.

Ha az a 15% egyenlő arányban megoszlna az egész országban, ugy a ragadozók pusztításának kellő arányszámát is elérhetnők. Ám a dolog ugy áll, hogy a 15% mellett egyik vidéken 15 ember kisebb területen, állandóan pusztít mindennemű ragadozót, míg ellenben másik nagyobb, sőt vaddus területen, egyetlen ember se akad, a ki a kártékonyakat tizedelgetné. Ebben nincs arány, holott ennek kárát a vadászat vallja.

A ragadozó szárnyasok s még inkább a duvadak pusztítása, irtása rendkívül érdekes, sőt helylyel-közzel izgalmas vadászélvezet; mégis honnan van az, hogy azt nem méltatják kellőképen?

A vadászainak megvannak ugyszólván ősidők óta a maga előkelő, sőt „előkelőbb” rangfokozatai. Ezeket tradícióként átvettük még a középkorból. Feudális uralmukat ezek ugyszólván hamisítottan ősjellegükben, mind e mai napig megőrizték. A modern kor minden egyébre ráütötte bélyegét, csak a vadászat az,

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Mandozaban (Argentina) is földrengés volt. Több oldalról jelentik, hogy emberekben és javakban nagy a veszteség.

Valparaizóban a földrengések gyors egymásutánban következtek be. Azonnal tűz támadt és a lakosságon páni félelem vett erőt. Számos épület elpusztult vagy megrongálódott.

A földrengés központja a Los Andes, és Valparaizó közötti területen van. A külügyi hivatal eddig hasztalan tett kísérletet, hogy chilei képviselőjével érintkezésbe lépjen. Lehetetlen volt bármiféle részletet megtudni, csak annyit tudnak, hogy a földrengés az egész nyugati parton végighúzódott.

Valparaizó távirat szerint ott 16-án estig 82 földrengést észleltek. A házak legnagyobb része összeomlott. A kárt 50 millió font sterlingre becsülik. A halottak száma hírszerint kétezerrel több. Legnagyobb kárt a tűz okozta, mely mindjárt az első földrengés után tört ki. A városban csak igen csekély élelmiszer van. Egy liter tej 2 chilei dollárba kerül. A husarak

szintén igen magasak. A tereken és parkokban tanyázó lakosság a hűvös éjjelek és a szeles időjárás folytán sokat szenved.

A Tribune de Santiago chilei jelentése szerint hivatalosan megállapítottak, hogy a földrengés okozta katasztrófa folytan Santiagóban 55 személy vesztette életét, míg száznál többen megsebesültek. Az érseki palota, a belügyministeri palota, a kongresszus épülete, a varosháza, a nemzeti könyvtár, az egyetemi épület, a katonai kórházak, valamint számos templom súlyosan megsebesült. A földrengés okozta kárt 1.200.000 font sterlingre becsülik.

A New-York Herald valparaizó jelentése szerint a 16-ika óta dühöngő tűzvész lassan-lassan lelohad. tekintettel arra, hogy a városban levő összes éghető anyag már elpusztult. Általánosságban attól tartanak, hogy éhínség tör ki, miután nagyszámu élelmiszer pusztult el és az odaszállítás egyelőre még nem lehetséges. A halottak száma hír szerint meghaladja az ezret.

a mely bizonyos határokon belül, ám valljuk be, némi tekintetben a vadászat előnyére, intakt maradhatott. A ragadozók irtásának kérdését a modernebbek közé kell sorolni s azt magasabb vadvédelmi szempontból kell ma elbírálni, úgy hogy az intaktságot ezekre kiterjeszteni aligha lenne helyes eljárás.

Szakavatott kezek vezetése alatt álló nagyobb uradalmakban az ártalmas vadak irtása a személyzet mellékjövédelmét képezi s mégis a vadászszemélyzetnek csak elenyészően csekély része bír ilyesmiben szakértelemmel. Az újabb vadásznemzedék, úgy nagyobb uradalmak, mint a kincstár alkalmazottai körében, a csapó, tör, háló, hurok stb. szerkezeteknek ezer nemeit olvassa s látja árjegyzékekben; ezeken aztán ugyszólván el se tud igazodni. A mit előljáróitól elsajátít, az még kevés. A mit aztán az újabb és legújabb, főként külföldi szakirodalom idevágó munkáiban elé talál, az valóságos boszorkánykonyha. A kísérletezésig kipróbált s be nem vált, a beváltak mondott, de ki nem próbált szerek, methodusok és eszközök reklámjától egyaránt hemzsegnek: prospektusok, árjegyzékek, sőt szakfüzetek és röpiratok is. Nem is az egyszerű vadór, de a magasabb képzettségű szakember sem képes e leírások után az ilyesmik mechanikájában, kémiájában kellőképp eligazodni. Ha nincs élesen látó szakvezető, a ki irányt és tájékoztató precíz oktatást adhat, a személyzet a maradi methodusok mellett, buzgalommal tán, de korántsem kellő eredménynyel fogja ebbeli feladatait teljesíteni. E mellett sok közeg pusztít vadat ott, a hol és a mikor nem kell s annyit, a mennyit nem tanácsos; viszont kiméli őket akkor is, mikor tizedelni kellene.

Ha az uradalmak csak némileg is több érdeklődést tanusítanak e mostohának vett kérdés iránt, mihamarabb több lenne a szakavatott ragadozó pusztítók száma, e mellett pedig ki nem pusztulnának véglegesen egyes érdekes állatspeciesek, melyeket ezuttal

külön felsorolnom fölösleges; talán egyetlen példa is megteszi. Itt van mindjárt a rókapusztítás. Pompás bundájú vörös fráterünk rengeteg egérpusztításával sok hasznót hajt a mezőgazdaságnak s mégis Magyarországon szélteben-hosszában sorsa meg van pecsételve. Régi dolog, hogy a nyulat mindenki üldözi, nos hát a rókát, a nyul halálos ellenét, még sokkalta többen üldözik, holott januártól őszig nincs tilalmi kedvezménye, a mire különben igényt sem tarthat, csupán némi kis kiméletet kívánhatnak . . .

Egyes uradalmakban a rókairatáshoz, a mechanikumokról nem is szólva, a strichnintől a maszlagig, minden remedium rendelkezésre áll. Hihetetlen leleményességgel hirdetnek ma már olyan konzerveket is, melyekkel könnyebben lehet a szerencsétlent másvilágra expediálni. — *Foenum graecum*, párolt macskavagy ürücomb, nyulhus, foghagymás piritós, hering-saláta, rákvaj, tojások, ludzsir, tejföl, malacpecsenye stb. Ez a kedveltebb irtócsémegék népszerűbb sorozata. Ám ez csak a dolog konyhai része. Ennél sokkalta nehezebb a sokféle komplikált szerkezet szakavatott felállítása s szakadatlan ellenőrzése.

Ilyen szövevényes a methodus valamennyi ragadozó-szárnas ellenében; csupa aprólékos dolgokra kiterjeszkedő pepecselés, minden magasabb vadvédelmi és ideálisabb irtási szempont nélkül. Mindeme kérdéseknél ugyszólván az egész vonalon rossz a miért s még rosszabb a miként.

Hogy mégis néhol buzgalommal, sőt eredménnyel járnak el itt-ott helyesebb utakon is, az egy-egy szakavatott vezetőkéznek és szakközegeinek köszönhető, hol aztán a fölösleges cafrangtól ment methodusokkal, kellő időben, helyen és arányban elrendelik és megteszik mindazt, a mi éppen a legüdvösebb.

Kétségtelenül mélyreható baj az, hogy a ragadozók irtásánál végtelenül kevés hazánkban az olyan ember, ki az állatvilág életmódját, szokásait ismeri.

Valparaizóban csak egy táviróhivatalnak dolgozik, a többiek elmenekültek. Éjszaka nem lehet táviratot továbbítani, mert a hatóságok megtiltották, hogy lámpát gyujtsanak. A lakasság a szabadban és kikötőben horgonyzó hajókon huzta meg magát. A pánik még mindig nagy.

Az első földrengéskor a Cityben csak tíz ház marad sértetlen, a következő földrengések azután még nagyobb kárt tettek. Az áldozatok számát még nem lehetett megállapítani. Haditörvényszék működik, de a rendet még nem tudták helyreállítani. A katonaság sok rablót agyonlőtt.

A partvidéki kisebb városokban állítólag még nagyobb a pusztulás.

Newyorkból jelentik a „Lokalanzeiger“-nek: Az eddigi összes rémhíreket tulszárnyalják a Galwestonen át most érkezett jelentések. Ezek szerint az a kevés épület, a melyeket a földrengés megkimélt, a tűz martalékává estek. Az irtózatossághalmazt félelmetesen világítják meg az égő házak. A hatóság az áldozatok számát 5000-re becsüli, de olyan hírek is vannak, a melyek szerint 10 ezer ember pusztult el.

A menekülők életveszélyes tolongásban zsúfolódtak össze a kikötőkben levő hajókon. A menekülők között nem lehet fentartani a rendet. Kihírdették a hadiállapotot, mert a munkások a folytonos földrengés miatt vonakodtak az oltáshoz fogni, a csöcselék pedig fosztogatni kezdett. Santiagóban eddig harminc halottat találtak, a kárt eddig mintegy 2 millió dollárra becsülik. Hogy a környéken mi történt eddig, csak találgatják. A vasuti alagutak bedőltek és így a forgalom a belső részekkel teljesen megakadt. A katasztrófában sok angol biztosító társaság érzékenyen van érdekelve.

Valparaizóból táviratozzák, hogy a Serra Cordillerán az összes szállodák elpusztultak. Az angol szállodából egyetlen utas és egyetlen alkalmazott sem menekült meg. Valparaizó népesebb kerületeiben minden házra tíz elpusztult emberélet esik. San-Bernardo falu is elpusztult. A nyugati Cordillerák alakulata teljesen megváltozott. Az argentinai kormány Buenos-Airesben egy központi irodát állított fel, hogy a földrengés által sújtott Chile lakosságát segéllyel ellássa.

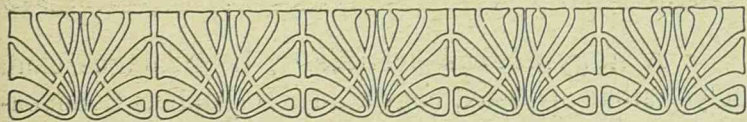
A newyorki Sun közli, hogy folyó hó 21-én reggel egy újabb földrengés végkép elpusztította Valparaizót. (N. U.)

A ki ebben nincs kioktatva, annak fáradozása céltévesztett. Hiszen maga a törbeejtendő állat is, ha ismerjük szokásait, életmódját, ugyszólván utmutatást ad a követendő eljárásra nézve. Egyébre sincs szükségünk, mint nyitott szemmel és füllel figyelni!

Tagadhatlan, hogy a csapdák, török, mérgek s efféiék kezelése korántse szüztiszta foglalkozás; ám a szappan és víz ilyesmit lemos s ha orvosolni akarunk egy bajt, tudjunk okosak is lenni, az orvosok, kik bizonyára az undor félre tételével kezelik az egészséget adó mütő-eszközöket s más egyebeket . . .

A mérgek és csapdák kezelése körül tanusított és sok helyt a nevetségig tulhajtott óvatosság koránt-sincs helyén. Bármily finom szimatja legyen az állatnak, bizonyára aligha fogja észrevenni, ha ezüst villával vagy faággal tüztük a hust a csapóvasra. Számoljunk csak azzal, hogy lefinomabb szimatu vadászebeink is néha cserbenhagynak. A róka is ki van ennek téve. Ő sem immunis pl. influenza ellen; ilyenkor bizonyára hamarabb törbeejthető.

Nem akarnék azért e medren tulcsapongani; a mit jó eredménnyel nyélbeüthetünk, azt fölösleges még jobban elrendezni. Ha az ósdi csapó- és fogó-szerkezetek be nem válnak, az ujak pedig megfelelően nem funkcionálnak, ne szegje az kedvét az ilyesmikkel foglalkozóknak, hanem a kipróbáltan praktikus középut betartásával tegyen meg maga az uradalom vezető-sége s vele egyben a helyesen irányított személyzet vállvetve mindent, mit vadvédelmi és vadírtási kötelmek végrehajtásánál, a lelkiismeretes szakképzettségtől elvárni lehet.

57155 I. A. 3 1906 sz.

HIRDETMÉNY

az 1906 évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében.

Az erdőőri szakvizsgák folyó évi október hó 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramaros-szigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszeben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárt a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, a kik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi szeptember hó 30-ig ahhoz a kir. erdőfelügyelőhöz nyujtsák be, a kinek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Budapest, 1906 évi augusztus hó 4-én.

M. kir. földmívelésügyi minster.

Vadászati dolgok.

Az őrgébics kártékonyságáról egy praktikus vadász és megfigyelő a következőket írja a Vadász Lapnak Csanádmegyéből: Én és az alvadász multkor szarkákra lestünk, egy-egy fa alatt ülve a fészek alatt. Kevés várásra a fa tetejére száll egy őrgébics s onnan óvatosan néz a fészekre, majd hirtelen lecsap a fészében ülő szarkára s oly heves támadást rögtönzött, hogy a szarka nagy csörgéssel kirepült; de az őrgébics ágról-ágra üldözte őt. Abban a pillanatban ott termett egy másik őrgébics is, talán az előbbinek a párja s villámgyorsan a fészekből egy meztelen szarka-fiat felkapott s el akart vele illanni, de én gyorsan leemeltem őt; erre az alvadász is „odaüstölt” a szarkának, mely szintén leesett; a második lövéssel a gebicsre lőtt, de elhibázta. Én ugyan jobban szerettem volna, ha a szarka helyett a gebics esett volna le, legalább konstatálhattam volna, hogy a két kis rabló pár volt-e? Később a vadászgyakornokok őt izben lőttek gebicsre, midőn a fogolytojást rabolták a fészekből! Melegen ajánlom tehát szaktársaimnak és mindazoknak szives figyelmébe, a kik az apró vad tenyésztésével foglalkoznak, és a vad óvását szívéükön hordják, hogy ezen kis igénytelennek látszó rabló madarakat irgalmatlanul pusztítsák. Én az idén már 2435 darabot pusztítottam el.

Érdekes kísérlet tett Alsó-Ausztriában egy vadász. Az általa bérben birt községi vadászterület egyik ugarföldjén ugyanis egy fogoly-fészket találtak, melyben buzgón ült a tojásain a fogolytyuk. Az ugarföld azonban a föld tulajdonosának kijelentése szerint másnap szántásra került volna s így a fészekalj megsemmisülésnek nézett elébe. Miután a vadászatbérlo a földtulajdonossal nem birt megegyezni az iránt, hogy a fészek körül egy bizonyos területet hagyjon felszántatlanul: a vadásznak az az ötlete támadt, hogy a fészket — bár kevés reménnyel — 12 méternyi távolságra eredeti helyéről áthelyezi egy szomszéd parcellára. Elhatározását nyomban tett is követte s midőn másnap a fogolyfészket új helyén felkereste, legnagyobb öröme a fogolytyukot ott találta a fészken kotolva, — a mi bizonyára a ritkább esetek közé jegyezhető.

Ausztrália üregi nyulai. Anglia állattenyésztése ma már nem képes az anyaország husszükségeit fedezni s így kénytelenek huskészleteiket a gyarmatokból kiegészíteni. A husszállító államok közt első helyen állanak az Ausztrál Szövetség Államai, melyek óriás mennyiségű hust szállítanak a távol Angliába. A szegényebb néposztály, az aránylag olcsó ausztráliai marha- és juhust sem képes megfizetni s így kénytelen az állam számukra egyéb jutányos husemokról gondoskodni. E tekintetben első helyen áll

az Angliában közkedveltségnek örvendő üregi nyul husa. Az Ausztrál államok közül Viktória-állam egy-maga évenként átlag 6 millió darab jégbefagyasztott üregi nyulat szállít Angliába. E számarány is elenyészően csekély azonban a szükséglethez képest, hiszen egyedül Londonnak milliókra menő lakossága pár nap alatt elfogyaszthatja a 6 millió üregi nyulat. A 6 millió nyul értéke körülbelül évi 4 millió koronát képvisel. Maga a nem nagy terjedelmű s korántsem sűrűn lakott Viktória állam is évente 1–2 millió üregi nyulat fogyaszt odahaza. Nyulbőreik értéke is évente fél millió koronára rug. Viktória-állam évi rendes kiadásainak egy jelentékeny része megtérül az üregi nyulak révén. Maga a kormány az üregi nyulak tenyésztése, befogása, lenyuzása, a hus csomagolása és hajóra rakása céljából több ezer embert állandóan foglalkoztat, kiknek ez kizárólagos kenyerük. Az üregi nyul egyidőben hihetetlenül elszaporodott Ausztráliában, úgy hogy állományukat minden kitelhető eszközzel irtani kezdték, mert a tömérdek üregi nyul kártételeivel immár Ausztráliának állattenyésztését is tönkretévéssel fenyegette. E miatt tömérdek volt akkoriban a panasz ellenük, de azóta az erélyes védekezés folytán úgy látszik megjavultak ott a viszonyok, mert manapság ritkábbak a hírek ezeknek a kis rágesálóknak a kártevéseiről.

Budapesti vadpiac. Budapest 1906 évi augusztus hó 27-én. Fodor Károly jelentése a vadpiacról. Budapest központivásáresarnok; Legutóbbi jelentésem óta lényegében alig változott az üzlet képe, a vadfelhozatalok mérsékeltek; a kereslet elég élénk, nyul kevés érkezik, így az árak továbbra is szilárdak. Mai jegyzés: Szarvas 80–90 fill., däm vad 84–100 fill., öz 140–170 fill., vadsertés 60–90 fill. klgként, Nyul nagy 300–360 fill., apró 150–220 fill. darabja. Fogoly öreg-fiatal vegyes 170–200 fill., fácán 420–600 fill. páronként. Császármadár iránt alig van érdeklődés, ellenben nyul, öz, szarvas és könnyebb sulyu vadsertéseknek a beküldését igen ajánlom.

Hasnos tudnivalók.

A szárított sertéstrágya.

A szárított sertéstrágya az újabb időkben mindinkább nagyobb mértékben lesz használva. A szárított sertéstrágya Kőbányán, a hizlalókban összegyűjtött bélsárból állittatik elő. Miután a sertéstrágya nagy viztartalmánál fogva messzebbre nem szállítható, a kőbányai trágyaszárítógyár szabadalmazott eljárásával légszárassá teszi, anélkül, hogy a benne levő növényi tápanyagok veszteséget szenvednének. Az előállított jégszáraz sertéstrágya korpához hasonló állapotban szárított sertéstrágya elnevezés alatt kerül forgalomba.

A szárított sertéstrágya már eredeténél fogva növényi tápanyagokban gazdag, mert hisz a szállítások-

ban tartott sertések a legjobb takarmányon tartatnak. Ezen trágyafélével Fáber Sándor már régebben kísérletezett különböző összetételű talajon és különböző kulturnövénynyel. Többek közt takarmányrépával vályogtalajon, burgonyával pedig homokon.

A takarmányrépánál azt tapasztalta, hogy a sertéstrágya egymagában alkalmazva is 19 q. terméstöbbletet adott, de szuperfoszfát és kálitrágyákkal 62.72 q. volt a terméstöbblet. Tehát a takarmányrépa termeléséhez használt szárított sertéstrágyával egyidejűleg a műtrágyákat is igen sikeresen alkalmazhatjuk.

A kísérletnél 30 q. sertéstrágyát, illetve 100 kgr. 40%-os kénsavas-kálit és 150 kgr. szuperfoszfátot használt katasztrális holdanként. A trágyázásnak meg volt az utóhatása is, amennyiben fokozta a sertéstrágya az árpatermést is.

Az utóhatás is azonban azon területeken volt nagyobb mérvű, melyek a sertéstrágyával egyidejűleg káli és foszfort tartalmazó műtrágyákat is kaptak.

Fáber kísérleteiből és számításaiból kitűnik, hogy a szárított sertéstrágya hatásos trágya, de jövedelmezőleg az esetben lesz általában használható, ha piaci ára jóval alacsonyabb lesz. A szőlőnél, ahol kevesebb trágyával teljesen megfelelő eredményhez jutunk és aránylag csekély terméstöbblet értéke képes a trágya költségét fedezni, a szárított sertéstrágya más elbírálás alá esik.

KÜLÖNFÉLÉK.

A hegymászás eredete. A La Montague című folyóiratban olvassuk, hogy Simler De Alpius Commentarius 1574-ben megjelent könyvét 1553-ban megelőzte Gratardi, borgámói születésű orvos műve. Az alpinizmust ismertető könyvében a VII. század második felében élt Eginai Pál görög ambuláns orvos följegyzéseire is hivatkozik, melyek Cornarius latin fordításából meritik, a Prataroli kivonatában a következőket tartalmazza:

Utazás közben nagy könnyűséggel jár az ember, ha megelőzőleg megkenette magát. Azonkívül a nélkül kell előrehaladnia, hogy tulságosan siessünk és tulhajtjuk magunkat. Sőt mi több, nyáron a test körül hat-hét ujjnyi széles és legalább öt előkar hosszú tapadó szövetből készült pólyát alkalmazzunk, oly módon, hogy az befödje a test vékonyát addig, a hol már az ágyék kezd érzékenyebb lenni. A bot nagyon kényelmes utközben, mert előre tartva, emelkedéseknél, támogatja az előre hajló testet, mint a hogy minden tárgy hosszú rud segítségével vihető s mialatt a mászásnál támaszkodhatunk rá, a magasba jutást megkönnyíti. Az az ember, a ki három támpontra támaszkodik, tényleg ritkábban csuszlik el, mint az, a ki egyedül a két lábában bizakodik. A hómezőkön való gyaloglásnál a hó okozta szembajok ellen (hó-

vakság) a fekete szín alkalmazását és szarkaepéből készült kenőcsöt ajánl; a hideg és szél ellen pedig üveg-pápaszemet. A jég régióban való járásnál szeges-talpu cipő használatára utal az elcsuszás ellen. Köves, vagy mocsaras területen a facipőt ajánlja, hosszabb használatnál kisebesedés ellen csepűvel kibélelve. Sziklák megmászásánál, mint a töröknél szokás, a cipőre rákapcsolható vastalpak alkalmazását dicséri.

Ezek a több, mint ezer év előtti turista-tanácsok többé-kevésbé még ma is föl vannak véve a turista-regulák sorába.

A páviánok és a kultura. A The Zoologist című angol folyóirat érdekes dolgokat mond el a páviánok legújabb életmódjáról. Dél-Afrika egyes vidékein, a Fokföldön lassankint a pávián egyike lesz a legnagyobb elemi csapásoknak. A kultura előrehaladásával a régi vadon pusztákból mind több válik megművelt termőföldre és a derék páviánok sem folytathatják a régi életmódjukat. Alkalmazkodnak tehát a civilizációhoz. Egyik kedvelt táplálkozó módjuk most a fiatal, gyöngye bárányság elrablása. Nem a husukért teszik ezt, hanem azért, hogy a bárányság gyomrát föl-szakítva, a bennök lévő tejet megihassák. A pávián ugyanis igen megkedvelte a tejet, de annyira nem terjed a bölcsesége, hogy a juhok megfésülésére gondolna. Némely vidéken rengeteg mód elszaporodott ez a majomfaj. A nagy kiterjedésű, mindenütt föltalálható kaktusz-cserjések ugyanis egyrészt biztos menedéket adnak nekik, másrészt táplálékkal is ellátják. A szuró, tövises, bőséges nedvtartalmu kaktuszlevél embernek és állatnak is igen megnehezíti a páviánok üldözését, míg ezek a szétmorzsolts levelekkel szomjúságukat, a gyümölcsöcsével pedig éhségüket csillapítják. Egyébként a majmok most már nagyon ravaszok is. Nagyon jól meg tudják különböztetni, veszedelmességre nézve, a férfit a nőtől. Egy asszony aránylag igen közel mehet hozzájuk, de ha férfit látnak, akkor már messziről hanyatthomlok menekülnek. Az ember azonban még ravaszabb fajta, mint a szegény pávián és most a vadászok asszonyruhába öltözve, közelítik meg őket lövéstávolságra. A farmerek már minden lehető módot megkíséreltek az állatok kipusztítására, de siker nélkül. Még leghatásosabbnak az bizonyult, hogy éjjel óvatosan körülfigyelve egy-egy páviános berket és reggel a szerteszét menekülő állatokat agyonverik.

H I R E K.

Halálozás. Koperdák József I. oszt. m. kir. famester a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál folyó hó 17-én meghalt. Haláláról az erdőhivatal altiszti személyzete a következő gyászjelentést adta ki: A szászsebesi m. kir. erdőhivatal altiszti személyzete fájdalomtól le-sújtva jelenti, hogy Koperdák József, I. oszt. m. kir.

famester, tevékeny életének 50-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 17-én este 10 órakor jobblétre szenderült. A hű bajtárs emléke legyen köztünk örök! Nyugodjék békével!

Csodás műtétek. Londonból sürgönyzik: A British Medical Association idei évi kongresszusát Torontóban, Kanadában tartotta. Carell dr., a ki a newyorki Rockefeller-egyetemen a kísérleti fiziológia tanára, ez alkalommal két kutyát és két macskát mutatott be, a melyeknek veséjét teljesen kiszedte és más macskák, illetőleg kutyák veséjével helyettesítette. A megoperált állatok sebei teljesen beforrtak és állapotuk teljesen normális maradt. Carell tanár kifejtette, hogy sikerült neki egy kutyát 17 napig, egy macskát két hónapig még a műtét után életben tartania. Egy vizslát is bemutatott, a melynek füllabát amputálta és egy másik kutya lábával helyettesítette.

Kegyetlen apa. Csongrádról írják, hogy ifj. Greskovics Ferenc csongrádi kisbirtokos a feletti boszujában, hogy felesége otthagya azzal, hogy többé nem jön vissza, nyolc gyermekét bezárta a szobába és rájuk gyújtotta a házat. Szerencsére sikerült a tüzet eloltani és a gyermekeket megmenteni.

Meggyilkolt erdőkerülő. Szatmárról írják, hogy a rákosterebesi határban Schwed Mihály erdőkerülőt iszonyuan megcsönkítve halva találták. A csendőrség a gyanúkok alapján Drágus Illést és családját, mint Schwed régi haragosát, letartóztatta és az ügyészséghez szállította. A letartóztatottak tettüket tagadják. Schwedtől kilenc koronát raboltak el.

Szerkesztői üzenetek.

Járásinak. Azon ne csodálkozzék, hogy a betérjesztett »Emlékirat« következményeképp még helyzetükön segítve nem lett. Ilyen nagyszabásu reform hosszú időt igényel s mi egyelőre — tekintve különösen az indokok gyenge kifejezését — nagyon kevés reményt fűzünk a jó eredményhez s az előzőnél intenzívebb mozgalomra lesz szükség, hogy céljukat elérhessék. A puskaporunkat egyébként szárazon tartjuk, hogy azt az első felhívásra használatba vehessük, természetesen csak akkor, ha az eddiginél nagyobb támogatásban részesítenek azok, a kik érdekét szolgálni fogjuk.

A kiadóhivatal postája.

Harók József urnak, Iza. A lapról való lemondását idegen kézről kaptuk ugyan, de azért — sajnálattal bár — tudomásul vettük. **Bándi Ferenc** urnak, Szombatfalva. A címet helyesbítettük. A 4 korona beérkezett s javára irtuk. **Gregor Márton** urnak, Diós-Jenő. A címet kiigazítottuk. **Haidt József** urnak, Szálka. 2 korona előfizetési díj beérkezett. **Buday József** urnak, Szuhány. Ön csodálkozik azon, hogy a lapot néha elkésve kapja. Mit mondjunk mi, kik számos olvasónktól — mint például Öntől is — az előfizetési díjat nem annak idején, hanem hetek, sőt gyakran hónapok múltán kapjuk? **Kaiser János** urnak, Gyarmat. A 2 korona előfizetési díjat köszönettel vettük.

236/1906. szám.

Pályázati hirdetemény.

A beszetercebányai róm. kat. püspökség lutillai erdőhivatalának lutillai védkerületében egy II. osztályu erdőőri állásra ezennel pályázat nyittatik. Járandóság: évi 400 korona készpénzfizetés, természetbeni lakás (vagy ennek hiányában az erdőhivatal által megállapítandó lakbér) két kat. hold földilletmény, két darab szarvasmarha nyári legeltetése, két darab sertés makkoltatása, más védkerületbe való kiküldetés esetén 80 fillér napidíj, a részletes eladás utáni jelölési illeték, lődíj és az erdei kihágásokból a szabályzatban meghatározott díj.

Az erdőőri állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. c. 37. §-ában körülírt erdőőri szakvizsga letételét és ép erős testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket vármegyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá tanulmányaikat, nemkülönb a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket az 1906. évi szeptember hó 10-ig alulírotthoz nyujtsák be.

Lutilla, posta Garam-Szent-Kereszt 1906. aug. 8.

Skorpil Ede s. k. püsp. urad. erdész.

2—3

Sörétes Winchester,

12-es caliberű, melynek eredeti ára 140 korona, kitűnően hord, jutányos áron eladó. Érdeklődők forduljanak lapunk szerkesztőjéhez.

Füles bagoly

2 darab, darabja 5 koronáért eladó. Érdeklődők forduljanak alulírotthoz.

P. Szalatnya (u. p. Losoncz)

Szlonka József
erdőőr.

Pályázati hirdetemény.

Azonnali belépésre keresünk egy nő szakvizsgázott alerdészt, ki a magyar, német nyelvet írásban és szóban birja, szép irással, térképek rajzolásával gazdasági és erdészeti teendőkben teljes jártassággal bir.

Csak olyan pályázók adják be sajátkezüleg irt folyamodványaikat, kik fedhetlen előéletűek, erőteljes testalkatúak, 30 évnél nem idősebbek és a vadászat iránt előszeretettel viseltetnek.

Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal és a fizetési igénynyel 1906 évi Szeptember hó 15-ig a Barkai uradalmi Erdőhivatal, Barkán posta Dernő Gömör-megye címére küldendők.

Sébor Ferencz
uradalmi főerdész.

Pályázati hirdetemény.

Három erdőőri állásra pályázatot hirdet a Barkai uradalmi erdőhivatal.

Az ezen állásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879 évi XXXI. t. c. 37 §-ában körülírt szakképzettségüket, erős test alkatukat, különösen jó látó, beszélő és hallóképességüket egy orvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, életkoruk és illetékességről tanuskodó bizonyítványokkal felszerelt és a fizetési igénynyel, sajátkezüleg irt kérvényüket 1906 évi szeptember hó 15-ig a Barkai uradalmi erdőhivatalhoz Gömör-megye, Barka, posta Dernő nyujtsák be.

Sébor Ferencz
uradalmi főerdész.

Élő vadak.

Foglyokat, fácányokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, dämvdát, uhukat kunyhóleshez, minden fajú ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat, diszfácányokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

Mayer Ede

élővad kiviteli üzlete.

Wiener-Neustadt (Austria) Schneeberggasse Nr. 10.

(Fiók vadkereskedés Magyarországon Savanyukút, Sopron megye).

35—52

Állást keres

40 éves nő erdővéd, ki az erdei teendők minden ágazatában, a vad gondozásában és nevelésében, cserkész utak készítésében teljesen jártas. Most egy nagyobb uradalomban van alkalmazásban. Az állást jövő év elejével folglalhatná el. Ajánlatok a következő cím alatt küldendők:

Balogh József erdővéd.

Nagy-Lónya. (Bereg megye).

4—10

Tilalmi és jelző táblákat

legjobb minőségben és olcsó áron szállit:

Winkler Gusztáv

tilalmi tábla gyáros

SZÁSZSEBES.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott **Stegmann János** könyvnyomdájában Szászsebesen.

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre.	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet címére Szászsebesen küldendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906. Augstus 30.

35. szám.

RÉGIPÉNZEK

ARANYBÓL és EZÜSTBÓL JÓ ÁRBAN MEGVÉTETNEK.

SCHMIDEG ALFRÉD, Budapest, I., Maros-utca 7.

Blum és Társa

Elsőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV, Kossuth Lajos-utca 1-16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu
erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árbán készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsèggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily esekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

== BLUM és TÁRSA ==

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Ogris M. Fegyvergyára
FERLACH (Karinthia)

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

!Forradalom!

— a fegyver technika terén. —

A kettős hatású önműködő biztosító és ellen-biztosító **Tambour szabadalom** az összes rendszerű fegyvereknél rögtöni lőkészenlétet és egyszersmind abszolút biztosítást ad véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver felhuzott kakassal beállított rögtönzővel, bármily helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver veszélytelenné lesz, akár csak egy sétabot

Kérjen erről ingyen prospektust!

Különlegesség könnyű hármas fegyverekben 2·8—3 kg-ig.

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés!

Előnyös vadértékesítés!

Szarvas, dánvad, vadsértés, őz, nyul, fogoly és egyéb lőtt vad értékesítését minden mennyiségben elvállalom a legmagasabb árak mellett.

AZONNALI KÉSZPÉNZ ELSZÁMOLÁS!

Ajánlatokkal kér:

FODOR KÁROLY

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, főtálatója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Hazai élővad kereskedés!

Uhukat, medvéket, farkasokat, a ragadozó emlősök és madarak minden fajtát, minden élő vadat, tyukokat libákat, mocsári szárnyasokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér.

Mayer Ede

élővad kiviteli áruháza (saját házában.)

Savanyukut (Sopron vármegye)

Magyarország.

ÉVKÖNYV

az erdészeti és vadászati altiszti személyzet részére.

TARTALMA :

1. Előszó.
2. Erdészeti és vadászati teendők.
3. Erdőtörvény kivonata.
4. Törvény az erdőmunkásokról.
5. M. kir. erdőőri szakiskolák.
6. Erdőőri szakvizsga.
7. Erdőőrök hatósági felesketése.
8. Vadászati törvény.
9. Fegyver és vadászatiadó törvény.
10. Fegyverviselés, fegyverhasználati és fegyelmi szabályok.
11. Fegyverek adómentessége.
12. Erdőőri karabélyok.
13. Kivonat a szolgálati szabályokból. (Fegyelmi eljárásra vonatkozó rész.)
14. Vadőri vizsga.
15. Nyugdíj törvény. (kivonat.)
16. Állandó munkások és napibéresek nyugdíj jogosultsága.
17. Szabályrendelet a kincstáriak egyenruhájáról.
18. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
19. Utadó- és vámmmentesség.
20. Erdészeti famagvak és azok vasuti szállítása.
21. Csemeték csomagolása és kedvezményes szállítása.
22. Duvadak mérgezése.
23. Kitömésre szánt állatok kezelése.
24. Végző.
25. Erdészeti és vadászati altisztek cimtára.
26. Hirdetések.

Ebből a felette hasznos és nélkülözhetetlen műből még több száz példány van raktáron, melyeket helyszűke miatt az eredeti 2 korona ár helyett most

csak 1 koronáért

ajánlott küldés mellett pedig **1 K 35 fillérért** szállítunk.

Az Évkönyv fent kitett ára az „Erdészeti Ujság“ előfizetési díjával egyszerre is beküldhető, de ebben az esetben szükséges azt az utalvány szelvényén feljegyezni.

Az Évkönyv megrendelhető lapunk kiadóhivatalában, mely azt a megrendelés után azonnal küldi.

Az Erdészeti Ujság kiadóhivatala
SZASZSEBES.

Előfizetési felhívás

az

Internátus

az erdészeti és vadászati alkalmazottak gyermekei részére.

A fenti címen egy hosszabb tanulmány megírását és kinyomását határoztam el.

A tanulmány célja rámutatni annak a szükségességére, hogy az erdészeti és vadászati alkalmazottak iskolaköteles gyermekei részére internátus alapíttassék, melyben szegénysorsuk teljesen ingyen, a jobb módban levők pedig könnyen elviselhető csekélyfizetés mellett elhelyezhetők legyenek s nekik ilyen módon alkalom nyujtassék a képességeikhez mért kiképezésre.

Ilyen internátus vagy internátusok létesítése olyan égető szükséglet képez, melyet bővebben magyarázni felesleges, ez azonban csak akkor válik lehetségessé, ha vissza nem riadva a kezdet nehézségeitől, az alapok letételét azok kezdik meg, kiket a dolog elsősorban érdekel, tehát magunk az erdészeti és vadászati alkalmazottak.

Arra, hogy a nagy eszmével a nagy nyilvánosság elé léphessünk s annak, valamint a magas kormánynak a támogatását megnyerhessük, első sorban szükséges, hogy ezt ne csak kész tervvel a kezünkben tegyük meg, hanem hogy már bizonyos alapot is felmutathassunk.

Ezeket létesíteni lesz hivatása tanulmányomnak, mert míg az egyrészt feltárja azokat az okokat, a melyek az internátus létesítését szükségessé teszik, másrészt pedig rámutat azokra a módokra, melyek alkalmazása mellett az erdészeti és vadászati alkalmazottak gyermekei internátusának felállítása lehetővé válik, ezen kívül még tanulmányom célja az is, hogy annak segélyével mindjárt némi alaptőke is gyűjtsék a létesítendő internátusra.

Az utóbbi célra a tanulmány minden egyes megrendelt és előfizetett példánya után 50 fillért adományozok s azt addig, míg a terv kivitelének ideje elérkezik, postatakarékpénztárba fogom elhelyezni. Azok tehát, kik a tanulmányt megrendelik és előfizetik a mellett, hogy egy iránymű birtokába jutnak, egyuttal hozzájárulnak az Internátus alapja letételéhez.

A tanulmány nagy nyolcadrét alakban mintegy 200 oldal tartalommal fog még az év folyamán megjelenni s **előfizetési ára 2 korona.**

Az előfizetéseket kérem a következő cím alatt **folyó évi június hó végeig** beküldeni:

Internátus kiadóhivatala Szászsebes. (Szebenmegye).

Hazafias üdvözléssel:

Podhradszky Emil

az „Erdészeti Ujság“ szerkesztője és kiadója.